

ทะเลและผีเสื้อ: การนำเสนอภาพตัวแทนใหม่ ของสังคมเกาหลีร่วมสมัยในวงวรรณกรรมไทย

Tha Ley Lae Phi Sue (바다와 나비):

New Representation of Korean Contemporary Society
in Thai Literary Circle

อภิรักษ์ ชัยปัญหา*

บทคัดย่อ

รวมเรื่องสั้นชุด ทะเลและผีเสื้อ เป็นรวมสั้นแปลจากภาษาเกาหลี ซึ่งสถาบันการแปลวรรณกรรมเกาหลีร่วมกับศูนย์เกาหลีศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา จัดทำขึ้น จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์เอไอโนเวล รวมเรื่องสั้นชุดนี้มีเนื้อเรื่องเข้มข้น มีกลวิธีการประพันธ์ในระดับสูง แตกต่างจากวรรณกรรมเกาหลีที่แปลเป็นภาษาไทยในช่วงก่อนหน้า ส่งผลให้ภาพของสังคมเกาหลีร่วมสมัยในความรู้ของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป เดิมภาพตัวแทนของสังคมเกาหลีในความรู้ของคนไทย เป็นสังคมเกษตรกรรม เป็นสังคมชนบท ต่อมาได้เกิดกระแสเกาหลีนิยมขึ้น ทำให้ภาพตัวแทนของสังคมเกาหลีเปลี่ยนเป็นสังคมชนวนฝัน หรูหรา

จากการศึกษาพบว่า รวมเรื่องสั้นชุด ทะเลและผีเสื้อ ได้นำเสนอภาพตัวแทนใหม่ของสังคมเกาหลีร่วมสมัยในวงวรรณกรรมไทย ได้แก่ 1) ภาพของสังคมหลังสงครามเกาหลีที่มีปัญหาแฝงเร้น ทับซ้อน 2) ภาพโศกนาฏกรรมของชนชั้นล่างและชนชั้นกลางกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม 3) ภาพพลวัตของสังคมที่ให้ความสนใจกับปัญหาส่วนรวมมาสู่การสนใจปัญหาระดับปัจเจก 4) ภาพของคนร่วมสมัยกับการค้นหาดัตลักษณ์ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ การนำเสนอภาพตัวแทนผ่านเรื่อง

* อาจารย์ ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และอาจารย์พิเศษ ภาควิชาการแปลและการล่ามภาษาไทย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญภาษาและกิจการต่างประเทศ วิทยาเขตยงจิน ประจำปีการศึกษา 2012; Apirak@buu.ac.th

สั้นชุดนี้ นับเป็นสะพานเชื่อมโยงให้มนุษย์จากทั้งสองประเทศได้ใช้ใจสัมผัสซึ่งกันและกัน นำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกันได้มากกว่าการนำเสนอเฉพาะภาพที่สวยงามเพียงด้านเดียว

คำหลัก: วรรณกรรมแปล, วรรณกรรมเกาหลี, วรรณกรรมไทยร่วมสมัย

Abstract

Sea and Butterfly (바다와 나비) is an anthology of Thai translation of Korean short stories, edited by Korean Literature Translation Institute (KLTi) collaborating with Korean Studies Center, Burapha University, and published by 'nanmeebooksANOVEL'. The anthology was debuted in Thailand in August in 2008. All short stories in this book were well-structured and full of literary techniques, unlike previous translated Korean literature distributed in Thailand. Therefore, this anthology has given the new representation of Korean contemporary society in Thai people's perception.

Formerly the representation of Korean society was perceived through history, and art and culture products, representing the agricultural or rural society where Korean people wear the traditional costume, Hanbok. After the Korean Wave in Thailand in 2002, the representation of Korean society was changed to the extravagant modern and romance society. This image was reproduced and reflected through romantic Korean literature translated into Thai.

The present study suggested that the anthology Sea and Butterfly represents 1) new Korean society after the war which has been having hidden and overlapping problems; 2) the tragedies of low and middle classes resulted from economic and social development policies; 3) social dynamics where Korean people deviate their focus from public problems to individual ones; and 4) contemporary people who search for their identity in the globalised society. The representation conveyed in the anthology

bridges the hearts of people between the two countries and leads to their better understanding rather than the perception of one-sided good images previous represented.

Keywords: Translated Literature, Korean Literature, Thai Contemporary Literature

1. บทนำ: ทำความรู้จัก ‘ทะเลและผีเสื้อ’

รวมเรื่องสั้นชุด ‘ทะเลและผีเสื้อ’ เป็นวรรณกรรมแปลจากเรื่องสั้นเกาหลีจำนวน 12 เรื่อง ซึ่งล้วนเป็นผลงานของ “นักเขียนมือรางวัลระดับชาติของเกาหลี” ที่สถาบันการแปลวรรณกรรมเกาหลี สาธารณรัฐเกาหลี (KLTII: Korea Literature Translation Institute) ร่วมกับ ศูนย์เกาหลีศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ร่วมกันจัดทำขึ้น ตีพิมพ์เป็นภาษาไทยครั้งแรกเมื่อเดือนสิงหาคม 2551 โดยสำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์เอโนเวล

ในการดำเนินการครั้งนั้น ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก Korea Foundation (KF) ผู้รับผิดชอบโครงการได้แก่ รองศาสตราจารย์ทัศนีย์ ทานตวนิช ผู้อำนวยการศูนย์เกาหลีศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ในขณะนั้น โดยมอบหมายให้ ดร.กนกวรรณ สาโรจน์ (ผู้อำนวยการศูนย์เกาหลีศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา คนปัจจุบัน) และผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไรวรรณ จิตเป็นธม คิม เป็นผู้แปล โดยมีศาสตราจารย์คิมยองแอ เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของการแปล ศาสตราจารย์เชซาซอง เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัฒนธรรมเกาหลี อาจารย์ฐนรัช กองทอง และรองศาสตราจารย์ทัศนีย์ ทานตวนิช เป็นผู้เรียบเรียง (ทัศนีย์ ทานตวนิช, อ้างในทะเลและผีเสื้อ, 2551, หน้า สารของผู้อำนวยการศูนย์เกาหลีศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา) ด้วยความร่วมมือร่วมใจของคณะทำงานดังกล่าวจึงทำให้ ‘ทะเลและผีเสื้อ’ ได้รับการแปลเป็นภาษาไทยซึ่งเป็นการแปลเป็นภาษาต่างประเทศภาษาที่ 5 ต่อจากการแปลเป็นภาษาอังกฤษ จีน เวียดนาม และอินโดนีเซีย

เรื่องสั้นทั้ง 12 เรื่อง ได้แก่ *วิบากกรรมของสองพ่อลูก (수난이대)* โดย ฮากินซัน *ฤดูหนาว ปี 1964 ณ กรุงโซล (서울, 1964년 겨울)* โดย คิมซึงอึ๊ก *กลับบ้านเกิดที่ซัมโพ (삼포 가는 길)* โดย ฮวังชอกยอง *นายคิม ชาวบ้านไม่ธรรมดา (우리동네 김씨)* โดย อึมนุก *ปฏิบัติการ*

ยามรุ่งสาง (새벽출정) โดย พังฮยอนลือก สายน้ำลึกลึ้นไหลไปไกล (깊은 강은 멀리 흐른다) โดย คิมยงฮยอน งาน อาหาร และเสรีภาพ (일과 밥과 자유) โดย คิมนัมอิล เรื่องสั้นในสวน (마당에 관한 짧은 얘기) โดย ซินคยอกซุก ยุคแห่งสุนทรียารมณ์ (상속) โดย อึนฮึคยง ทะเลและผีเสื้อ (바다와 나비) โดย คิมอินซุก ผมคือยี่ราฟ (그렇습니까? 기린입니다) โดย ปาร์คมินคยู ข้ามเหนือพรมแดน (국겨을 너는 일) โดย ซองซอนแท

วรรณกรรมแปลชุดนี้นับว่ามีความพิเศษแตกต่างไปจากวรรณกรรมแปลจากภาษาเกาหลีซึ่งปรากฏอยู่ในวงวรรณกรรมไทยก่อนหน้านั้น ซึ่งชัมยกร แสงกระจ่าง นายกศมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทยเรียกว่า “นวนิยายรักเกาหลีแสนหวาน” (ชัมยกร แสงกระจ่าง อ้างใน ทะเลและผีเสื้อ, 2551) วรรณกรรมแปลกลุ่มนี้นับว่าได้รับความนิยมจากผู้อ่านชาวไทยอย่างมาก ดังนั้น ภาพของสังคมเกาหลีที่ปรากฏในวรรณกรรมแปลกลุ่มนี้จึงเป็นเสมือนภาพตัวแทน (Representation) ของสังคมเกาหลีร่วมสมัยในความรู้ของผู้อ่านชาวไทยไปโดยปริยาย เมื่อรวมเรื่องสั้นชุด ‘ทะเลและผีเสื้อ’ ปรากฏตัวขึ้นในวงวรรณกรรมไทย ซึ่งเรื่องสั้นทั้งหมดมีเนื้อเรื่องที่ฉายภาพของสังคมเกาหลีหลังสงครามโลกครั้งที่สอง จนถึงต้นศตวรรษที่ 21 อย่างเข้มข้น ได้ทำให้ ชัมยกร แสงกระจ่าง (อ้างใน ทะเลและผีเสื้อ, 2551) ตั้งข้อสังเกตว่าเป็น “วิถีที่ต่างจากนวนิยายรักดูจฟ้ากับดิน” กอปรกับคุณภาพในการประพันธ์ของผู้แต่งเรื่องสั้นทั้ง 12 เรื่องที่แสดง “ฝีมือในการสร้างสรรค์งานวรรณกรรม” อย่างสูง ‘ทะเลและผีเสื้อ’ จึงเสมือนเป็นการฉายภาพตัวแทนใหม่ของสังคมเกาหลีร่วมสมัยในวงวรรณกรรมไทย นับเป็นภาพตัวแทนใหม่ที่ช่วยให้ผู้อ่านชาวไทยได้รับรู้วาระวรรณกรรมเกาหลีนั้น “ไม่ได้ปลอม” (ชัมยกร แสงกระจ่าง อ้างใน ทะเลและผีเสื้อ, 2551)

บทความนี้ต้องการศึกษาว่าในรวมเรื่องสั้นชุด ‘ทะเลและผีเสื้อ’ ได้นำเสนอภาพตัวแทนของสังคมเกาหลีร่วมสมัยใดบ้างแก่ผู้อ่านชาวไทย เหมือนหรือแตกต่างจากภาพตัวแทนเดิมของสังคมเกาหลีในความรู้ของคนไทย และผลของการนำเสนอภาพตัวแทนนี้ได้ก่อให้เกิดผลอย่างไรบ้าง

2. จากอาร์ตติ้งสู่กระแสเกาหลีนิยม: ภาพตัวแทนเดิมของสังคมเกาหลีร่วมสมัย

ก่อนหน้าที่กระแสเกาหลีนิยมจะถาโถมเข้าไปในประเทศไทยนั้น คนไทยรู้จักคนเกาหลีและประเทศเกาหลีแล้ว ซึ่งความรู้ส่วนใหญ่ของคนไทยที่มีต่อเกาหลีนั้น เป็นการรับรู้ผ่านประวัติศาสตร์ ข่าวดาราและผลผลิตทางศิลปะและวัฒนธรรม กล่าวเฉพาะทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมนั้น ในระยะแรกคนไทยรู้จักเกาหลีจากภาพยนตร์ไทยเรื่อง 'อาร์ตติ้ง' ซึ่งเป็นเรื่องรักะหว่างรบของทหารชาวไทยกับหญิงสาวชาวเกาหลี ภาพยนตร์เรื่องนี้สร้างขึ้นปี พ.ศ. 2523 โดยบริษัท ไฟว์สตาร์ กำกับการแสดงโดยแจ๊สสยาม นับได้ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้ได้สร้างภาพตัวแทนของสังคมเกาหลีในความรู้ของคนไทยเป็นภาพแรก ๆ

ภาพยนตร์ดังกล่าวน่าเกิดจากความประทับใจ ในการที่ไทยได้ส่งทหารเข้าร่วมรบในสงครามเกาหลีในระหว่างปี ค.ศ. 1950-1953 ดังนั้น ภาพของสังคมเกาหลีในความรู้ของคนไทย จึงยังคงเป็นภาพของสังคมเกาหลีในภาวะสงครามที่บ้านเมืองยังเต็มไปด้วยปัญหา เป็นสังคมเกษตรกรรม และผู้คนแต่งกายด้วยชุดประจำชาติหรือฮันบก น่าสังเกตว่า ถึงแม้ภาพของประเทศเกาหลีจะอยู่ในความรู้ของคนไทยแล้ว แต่ก็มีอคติคลาดเคลื่อนบ้าง ดังจะเห็นได้จากการใช้ชื่อเรื่องว่า "อาร์ตติ้ง" ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ตำนานเกี่ยวกับดินแดนในจินตนาการนี้ คนเกาหลีเรียกว่า "อาร์ริง" เป็นต้น

ภาพของสังคมเกาหลียังคง "แซ่แข็ง" อยู่ในความรู้ของคนไทยเช่นนั้น อีกหลายทศวรรษ จนกระทั่งการเข้ามาของกระแสเกาหลีนิยมในราวปี ค.ศ. 2002 ทั้งทางด้านเพลง โดยเฉพาะนักร้องกลุ่มชาย (Boy Band) และนักร้องกลุ่มหญิง (Girl Group) ที่มีภาพลักษณ์ของความทันสมัย นอกจากนั้นภาพยนตร์เกาหลีก็ได้ได้รับความนิยมอย่างยิ่ง โดยเฉพาะภาพยนตร์แนวพาฝัน (Romantic) ภาพยนตร์ประเภทนี้ได้รับการสานต่อด้วยละครชุดโทรทัศน์อีกหลายเรื่อง จนกระทั่งแนวการเล่าเรื่องนี้ได้กลายเป็นภาพตัวแทนของภาพยนตร์และละครเกาหลีในความรู้ของคนไทย กลายเป็นความงามที่มีลักษณะเฉพาะ จนกลายเป็นสำนวนติดปากของคนไทยว่า "เกาหลี เกาหลี" หรือ "เกาหลีมาก"

ภาพของสังคมเกาหลีร่วมสมัยในความรู้ของคนไทยว่าเป็นดินแดนแห่งความชวนฝัน ยังได้รับการผลิตซ้ำอีกหลายครั้ง ด้วยการแปลวรรณกรรมเกาหลีประเภทนี้เข้ามาในวรรณกรรมไทย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวรรณกรรมประเภท “นวนิยายรักแสนหวาน” ซึ่งมักเป็นนวนิยายที่ประพันธ์ขึ้นจากบทภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์ นอกจากนี้ ยังมีวรรณกรรมที่มาจากนักเขียนเยาวชนซึ่งเดิมเผยแพร่ผลงานของตนในอินเทอร์เน็ตและเมื่อได้รับความนิยมจึงมีนำมาจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มด้วย นวนิยายกลุ่มนี้มักมีโครงเรื่องง่าย ๆ ตัวละครเอกเป็นนักเรียนมัธยมหรือนักศึกษามหาวิทยาลัย เน้นการสร้างอารมณ์สะเทือนใจหรืออารมณ์สนุกสนาน (Tassanee Thantawanit, 2005, p. 2) นวนิยายเหล่านี้ ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากผู้อ่านชาวไทย โดยเฉพาะกลุ่มหญิงวัยรุ่น ภาพของสังคมเกาหลีร่วมสมัยจึงเปลี่ยนจากสังคมเกษตรชนบทมาสู่สังคมเมืองที่มีความหรูหรา เป็นดินแดนแห่งความทันสมัยและชวนฝันของคนวัยหนุ่มสาว

จากการศึกษาการแปลวรรณกรรมเกาหลีในประเทศไทยของ ทศนีย์ ทานตวงนิช พบว่า แม้การแปลวรรณกรรมเกาหลีเป็นภาษาไทยจะเริ่มมีขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1954 และเป็นวรรณกรรมที่มีคุณภาพสูงทั้งที่เป็นบทกวีและนวนิยาย สามารถฉายภาพของสังคมเกาหลีได้เป็นอย่างดี แต่กระนั้นก็ยังมึปริมาณน้อยและไม่ต่อเนื่อง จนกระทั่งหยุดการแปลไปนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1988 ดังนั้นวรรณกรรมแปลในระยะแรกนี้จึงไม่สามารถสร้างภาพตัวแทนสังคมเกาหลีในความรู้ของคนไทยได้ ต่อเมื่อการไหลบ่าของกระแสเกาหลีนิยมในช่วง ค.ศ. 2002 วรรณกรรมเกาหลีจึงได้รับการแปลเป็นภาษาไทยอีกครั้ง ซึ่งการแปลวรรณกรรมเกาหลีครั้งนี้ได้รับความนิยมจากผู้อ่านชาวไทยอย่างยิ่ง จึงมีการแปลในปริมาณมากและมีความต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน น่าสังเกตว่าปัจจุบันมีการแปลวรรณกรรมหลากหลายประเภทมากขึ้นทั้งที่เป็นนวนิยาย วรรณกรรมเยาวชน และการ์ตูน แต่ที่มีปริมาณมากที่สุดและได้รับความนิยมจากผู้อ่านชาวไทยอย่างสูงได้แก่ นวนิยายที่เขียนขึ้นจากบทภาพยนตร์หรือบทละครชุดโทรทัศน์และวรรณกรรมที่มาจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งทศนีย์ ทานตวงนิช รู้สึกกังวลกับปรากฏการณ์นี้เป็นอย่างยิ่ง เพราะวรรณกรรมที่มีปริมาณการแปลสูงและได้รับความนิยมกลุ่มนี้ “ไม่อาจทำให้คนไทยเข้าใจคนเกาหลี วัฒนธรรม และความเป็นชาติเกาหลีได้อย่างแท้จริง” (Thai people could not create the true understanding in Korean people, culture and the nation) และยังสามารถเรียก

ให้ผู้รู้ทางด้านภาษาเกาหลีในประเทศไทยซึ่งมีจำนวนมากขึ้น ให้ช่วยกันผลักดันให้มีการแปลวรรณกรรมเกาหลีที่มีคุณภาพมากขึ้น เพื่อช่วยให้คนไทยได้เรียนรู้เกี่ยวกับประเทศเกาหลีเพิ่มขึ้น (These intellect people are aimed to be the driving forces and translators of quality literature, helping Thai people to learn and understand more about Korean) (Tassanee Thantawanit, 2005, p.11)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ภาพตัวแทนของสังคมเกาหลีได้เริ่มต้นขึ้นในความรู้ของคนไทยผ่านเรื่องราวประวัติศาสตร์ โดยมีการผลิตซ้ำ (Reproduction) ด้วยผลงานทางศิลปะและวัฒนธรรม ได้แก่ ภาพยนตร์และเพลงไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประเทศเกาหลีในช่วงสงครามเกาหลี ต่อมาเมื่อเกิดกระแสเกาหลีนิยมในประเทศไทย ภาพตัวแทนของสังคมเกาหลีร่วมสมัยในความรู้ของคนไทยก็แปรเปลี่ยนไปสู่สังคมเมือง เป็นสังคมในฝันของคนวัยหนุ่มสาว ภาพดังกล่าวยังได้รับการต่อยอดผ่านวรรณกรรมแปลประเภท “นวนิยายรักแสนหวาน” ซึ่งได้เสริมความแข็งแรงของภาพตัวแทนสังคมเกาหลีร่วมสมัยในลักษณะนี้มากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาข้างต้น ทำให้เห็นภาพรวมและพัฒนาการภavnนำเสนอของสังคมเกาหลีร่วมสมัยในความรู้ของคนไทยได้เป็นอย่างดี แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับภavnนำเสนอของสังคมเกาหลีร่วมสมัย ที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นชุด ทะเลและมีเสื้อ กลับพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน

3. บาดแผลที่อยู่ในใจ: ภavnนำเสนอใหม่ของสังคมเกาหลีร่วมสมัย

จากการศึกษาพบว่า ภาพตัวแทนของสังคมเกาหลีร่วมสมัยในรวมเรื่องสั้นชุดนี้ได้ฉายภาพตัวแทนใหม่ของสังคมเกาหลีร่วมสมัยในหลากหลายมิติ ดังนี้

3.1 สังคมเกาหลีหลังสงครามเกาหลีกับปัญหาที่แฝงเร้น ทับซ้อน

รวมเรื่องสั้นชุด ทะเลและมีเสื้อ ได้นำเสนอภาพตัวแทนของสังคมเกาหลี ผ่านฉากและบรรยากาศ (Setting and Atmosphere) สถานการณ์ (Situation) ของตัวละครเอก (protagonist) ท่ามกลางบริบททางสังคม (Social Context) ที่ค่อย ๆ แปรเปลี่ยน จากฉากชนบทในปี ค.ศ. 1950 ค่อย ๆ ก้าวเข้าสู่สังคมเมือง ตั้งแต่ในช่วงทศวรรษ ค.ศ. 1960-2000 โดยฉายภาพจากจุดเล็ก ๆ ในสังคม

3.1.1 ภาพของสังคมที่ผู้คนต้องเยียวยาตนเอง

นับตั้งแต่สาธารณรัฐเกาหลีได้สถาปนาประเทศ หลังได้รับเอกราชจากการปกครองของญี่ปุ่นในวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ. 1948 หลังจากนั้นเพียงไม่กี่ปี สาธารณรัฐเกาหลีก็ต้องเผชิญกับภาวะสงครามที่ร้ายแรงอีกครั้งใน 'สงครามเกาหลี' ซึ่งเป็นการทำสงครามระหว่างประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี (เกาหลีเหนือ) และประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) สงครามครั้งนั้นได้ทำลายทุกอย่างจนประเทศสาธารณรัฐเกาหลีแทบไม่เหลืออะไรเลย ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีได้รับการจัดอันดับให้เป็นประเทศที่ยากจนที่สุดในโลก จนถึง ปี ค.ศ. 1960 (ดำรง สุานดี, 2555, หน้า 40) ด้วยสถานการณ์ดังกล่าวทำให้สาธารณรัฐเกาหลีต้องเร่งพัฒนาประเทศอย่างรวดเร็ว โดยเปลี่ยนจากประเทศเกษตรกรรมมาสู่ประเทศอุตสาหกรรม ภายใต้การนำของรัฐบาลทหารในระบบประชาธิปไตย สมัยของนายพลปักจุงฮี ซึ่งรัฐได้รณรงค์นโยบายการผลิตอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก หรือ "นโยบายการมองออกไปภายนอก" (Outward-looking Policy) และรณรงค์ให้คนเกาหลีช่วยกันทำงานให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ตามจริยธรรมในการทำงานแบบเกาหลีว่าเป็น จิตวิญญาณเราทำได้ (Can-do Spirit) (ดำรง สุานดี, 2555, หน้า 8) ทำให้ประชาชนชาวเกาหลีมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและเชื่อว่าการทำงานที่หนักขึ้นจะช่วยทำให้ประเทศประสบความสำเร็จได้ ด้วยสถานการณ์ความจำเป็นในการเยียวยาประเทศในภาพใหญ่ทำให้รัฐจำเป็นต้องพัฒนาประเทศ โดยเน้นปัญหาส่วนรวมเป็นหลัก ดังนั้นจึงมีการระดมกำลังทหารและฝึกกำลังพลให้เตรียมพร้อมเสมอหากสงครามปะทุขึ้นอีกครั้ง ในขณะเดียวกันก็ต้องเร่งแก้ปัญหาความยากจนมวลรวม และการพัฒนาประเทศจากประเทศเกษตรกรรมไปสู่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ให้ได้ในเวลาอันรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม เมื่อเราพิจารณาภาพที่เล็กลงในระดับบุคคล นักเขียนเกาหลีก็นำเสนอภาพของชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ด้วยเช่นกัน

ในเรื่องสั้น *วิบากกรรมของสองพ่อลูก* โดยฮาकिनซัน ได้เล่าเรื่องชะตากรรมของสองพ่อลูกชาวเกาหลีในสังคมชนบทในช่วงสงครามเกาหลี ราวปี ค.ศ. 1950 ซึ่งต้องถูกเกณฑ์ไปเป็นทหารเพื่อสู้รบกับเกาหลีเหนือ โดยกำหนดสถานการณ์ในวันที่พ่อเตรียมตัวไปรับลูกชายที่สถานีรถไฟ หลังจากที่ได้รับการติดต่อว่าลูกชายของตนถูกส่งตัวกลับมาจากสงคราม ผู้เป็นพ่อปรารถนาที่เห็นลูกชายกลับมาอย่าง

ปลอดภัยเพราะเชื่อว่าลูกชายของเขาเป็น “ลูกชายโทนรุ่นที่สาม” จะต้องไม่เหมือนกับเขาที่ถูกส่งตัวกลับมาเพราะได้รับบาดเจ็บจนพิการ ต้องตัดแขนไปหนึ่งข้าง

เมื่อผู้เป็นพ่อได้พบลูกชายที่มีสภาพพิการเช่นเดียวกับตน ต่างกันแต่เพียงว่าผู้เป็นพ่อถูกตัดแขนหนึ่งข้าง ในขณะที่ลูกชายของเขาถูกตัดขาหนึ่งข้าง ทำให้เขาเกิดความเครียดอย่างมาก ในการเดินทางกลับบ้านทั้งสองคนแทบไม่มองหน้ากัน ต่างตนต่างเจ็บไปพักใหญ่ บทสนทนาระหว่างสองพ่อลูกที่พยายามจัดการกับชีวิตของพวกเขาไปตามสภาพร่างกายพิการ ได้สะท้อนให้เห็นการยอมรับในชะตากรรมและการพยายามเยียวยาซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี ดังความตอนที่ว่า

“เป็นแบบนี้แล้วผมจะอยู่ยังไงล่ะ”

“อะไรจะอยู่ยังไง ลมหายใจยังมีอยู่ก็ถือว่ามีชีวิตอยู่แล้ว อย่าพูดอะไรแบบนั้นอีก”

“....”

“เอ็งดูพ่อสิ มีแขนข้างเดียว ก็ยังมีชีวิตอยู่ได้ เพียงแต่จะอายุเขาหน่อยเท่านั้นแหละ ทำไมจะอยู่ไม่ได้”

“มีแขนข้างเดียว ดีกว่าไม่มีขานะ จะไปไหนมาไหนก็สะดวก”

“ไม่หรอก เดินได้อย่างเดียวจะไปทำอะไรกันได้ ต้องมีมือไว้คอยขยับทำโน่นทำนี่สิ”

“จริงหรือ”

“จริงสิ เอาจ้ งานที่นั่งทำอยู่กับบ้านได้เอ็งก็ทำไป ส่วนงานที่ต้องไป ๆ มา ๆ ข้าทำเอง ดีไหมล่ะ”

(วิพากกรรมของสองพ่อลูก ใน ทะเลและมีเสื้อ, หน้า 36

เรื่องมาจากที่ฉากการเดินข้ามตลิ่งซึ่งต้องเดินข้ามขอนไม้ ผู้เป็นพ่อเดินข้ามไปก่อนแล้วก็มองลูกชายซึ่งขาพิการพยายามจะข้ามอย่างทุลักทุเล ผู้เป็นพ่อตัดสินใจให้ลูกชาย “คร่อมหลัง” เดินข้ามไป ส่วนผู้เป็นลูกก็ยอมทำตามด้วยความรู้สึกกระอักกระอ่วน วิพากกรรมของสองพ่อลูก จึงเป็นภาพแทนของประชาชนชาวเกาหลีที่ต้องยอมรับกับความทุกข์ยากในภาวะสงคราม โดยพยายามจัดการชีวิตที่ไม่สมบูรณ์แบบนั้นให้ดำเนินต่อไปได้ นับเป็นการเยียวยาซึ่งกันและกันในระดับปัจเจกที่น่ายกย่อง

3.1.2 ภาพของความยากจนกับการพัฒนาชาติสู่ยุคอุตสาหกรรม

นับตั้งแต่รัฐบาลเกาหลีตัดสินใจนำประเทศสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรม พร้อมกับकरणรองคให้คนเกาหลีทำงานหนักขึ้น ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 1 และได้รับการสืบสานมาอีกหลายรัฐบาล ต่อมาได้เพิ่มการลงทุนทางอุตสาหกรรมหนักและเทคโนโลยี มีการส่งเสริมการทำธุรกิจของบริษัทเกาหลีขนาดใหญ่ที่เรียกว่าแชโบล (Chaebol) ซึ่งรัฐจะให้สิทธิทางกฎหมายแก่บริษัทเหล่านี้เป็นพิเศษ ในภาพใหญ่นั้นประเทศสาธารณรัฐเกาหลีถือว่าประสบความสำเร็จอย่างมาก เพราะเศรษฐกิจของประเทศได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ในปี ค.ศ. 1988 ได้รับการจัดอันดับให้เป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 11 ของโลก ประชากรมีรายได้ต่อหัวสูง 10,560 เหรียญสหรัฐ ต่อคนต่อปี (ดำรง สุานดี, 2555, หน้า 45) นับว่าเป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาประเทศเกาหลีได้เป็นอย่างดี แต่ผลกระทบจากการเร่งพัฒนาดังกล่าวนั้น กลับพบว่าสังคมเกาหลีในช่วง ค.ศ. 1950-1960 นั้นมีความขัดแย้งทางชนชั้นในสังคมเกิดขึ้นด้วยเกิดการก่อตั้งองค์การนักศึกษาในฐานะผู้นำทางปัญญาของสังคม การเติบโตขึ้นของชนชั้นกลาง มีการตั้งสหภาพแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อดูแลชนชั้นกรรมาชีพ เริ่มมีการตั้งคำถามกับการทำงานที่เน้นปริมาณการผลิตจนละเลยกับสวัสดิการและคุณภาพชีวิตของมนุษย์ การขยายตัวของนิคมอุตสาหกรรมที่ออกไปสู่ต่างจังหวัด จนกระทั่งคุณค่าของชีวิตแบบเกษตรกรรมค่อย ๆ เลือนหาย ดังจะเห็นภาพของความยากจนกับการพัฒนาชาติสู่ยุคอุตสาหกรรม จากเรื่องสั้นเรื่อง *ปฏิบัติการยามรุ่งสาง ฤดูหนาว ปี 1964 ณ กรุงโซล และกลับบ้านเกิดที่ซิมโพ*

ใน *ปฏิบัติการยามรุ่งสาง* ของพังฮยอนลือก เป็นการนำเสนอการประท้วงของสหภาพแรงงานของโรงงานแห่งหนึ่ง ซึ่งโรงงานแห่งนี้มีคนงานทั้งหมดเป็นผู้หญิง สถานการณ์ของเรื่องเล่าถึงที่มาของแกนนำการชุมนุมซึ่งเป็นหญิงสาวสามคน เธอทั้งสามเคยเป็นหัวหน้าฝ่าย ที่ได้มีถูกระบบการทำงานที่มุ่งเน้นการแข่งขันทำให้พวกเขากลายเป็นคู่แข่งกันมาก่อน เมื่อนโยบายของโรงงานเน้นให้มีการแข่งขันการผลิตในเวลาจำกัดแต่มุ่งเน้นผลผลิตในปริมาณสูง ทำให้คนงานต้องทุ่มเทแรงกายแรงใจทั้งหมดทำงานเพื่อบริษัท โดยที่ทุกคนต้องทำโอที (Over Time) และห้ามลาหรือขาดงานด้วยเหตุผลส่วนตัว เมื่อการทำงานที่ทุ่มเทให้กับโรงงานมาเกือบสิบปีถูกพิสูจน์ด้วยการไปทำงานแต่ไม่ทำโอทีเพียงหนึ่งวัน ซึ่งผลที่ได้คือโรงงานมี

คำสั่งเชิญพวกเขาออกจากโรงงาน นั่นก็กลายเป็นสัญญาณว่าเจ้าของโรงงานไม่ได้มองคนงานเหล่านั้นว่าเป็นมนุษย์ ดังนั้น พวกเขาจึงก่อตั้งสหภาพแรงงานขึ้นและประท้วงหยุดงานเพื่อเรียกร้องการเพิ่มค่าแรง อย่างไรก็ตามเจ้าของโรงงานแม้มีทางเลือกแต่ก็เลือกที่จะปิดกิจการโดยไม่กลับมาดำเนินการต่อ โดยอ้างว่าหากยอมเพิ่มค่าแรงให้คนงานตามคำเรียกร้อง ก็เท่ากับเป็นการเพิ่มต้นทุนที่สูงเกินไป การตัดสินใจของเจ้าของโรงงาน จึงเท่ากับเป็นการลดยุคคนงานของโรงงานทั้งหมด และทำให้การประท้วงนั้นหมดความหมาย ในเรื่องเราจะได้เห็นการส่งชายฉกรรจ์เข้ามาทำร้ายคนงานหญิง การส่งจดหมายไปถึงผู้ปกครองให้มารับผู้ร่วมประท้วงกลับบ้านโดยกล่าวหาว่าแรงงานเหล่านั้นกำลังทำความผิดร้ายแรง มีการสร้างข่าวบิดเบือนเพื่อทำลายภาพลักษณ์ของสหภาพ การต่อสู้ของแรงงานที่ต้องเผชิญกับปัญหาการเงินในการชุมนุม การเสียชีวิตของเพื่อนสมาชิก นอกจากนี้ยังได้เห็นภาพของความร่วมมือกันระหว่างสหภาพแรงงานหลาย ๆ สหภาพด้วย

ในเรื่องสั้น *ฤดูหนาว ปี 1964 ณ กรุงโซล* โดยคิมซึงอ๊ก เป็นการเล่าเรื่องราวของชายสามคนที่มาพบกันที่เดินท์ขายอาหารและเหล้าริมถนน ณ สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งในกรุงโซล ในช่วงฤดูหนาว ชายสามคนทำหน้าที่เป็นตัวแทนของชนชั้นกรรมกร ชนชั้นกลาง และชนชั้นปัญญาชนอย่างน่าสนใจ เมื่อนักศึกษาหนุ่มกำลังพูดคุยนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับชายชนชั้นกรรมกร จู่ ๆ ก็มีชายชนชั้นกลางที่เพิ่งขายศพของภรรยาเพราะไม่มีเงินทำพิธีศพให้แก่ภรรยา ได้เข้ามาขอร่วมวงสนทนาด้วย เขาขอติดตามชายนักศึกษาและชายกรรมกรไปเที่ยวด้วยในคืนนั้น โดยใช้เงินจากการขายศพภรรยาไปซื้อเหล้า จ้างรถแท็กซี่ไปทวงค่าหนึ่งสัปดาห์จากบ้านหลังหนึ่งในกลางดึก แต่ถูกเจ้าของบ้านไล่อย่างไม่ใยดี พวกเขาตัดสินใจไปเช่าโมเต็ลเพื่อค้างคืน และในเช้ารุ่งขึ้นชายชนชั้นกรรมกรและนักศึกษาก็พบว่าชายชนชั้นกลางได้ฆ่าตัวตายเสียแล้ว ชายนักศึกษาบอกให้ชายชนชั้นกรรมกรค่อย ๆ หนีออกจากโมเต็ลเงียบ ๆ และเขายกบอกว่า เขารู้อยู่แล้วว่าชายชนชั้นกลางจะตัดสินใจฆ่าตัวตาย เรื่องจบลงที่การแยกกันของชายทั้งสองที่ป้ายสถานีรถประจำทางแห่งหนึ่งในตอนเช้า

จะเห็นได้ว่า เรื่องสั้นเรื่องนี้ ผู้เขียนจงใจสร้างตัวละครให้เป็นตัวแทนของชนชั้นทางสังคมอย่างน่าสนใจ ในขณะที่สังคมเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ มีผู้พ่ายแพ้ต่อระบบทุนนิยมซึ่งเลือกที่จะจบชีวิตของตนเองลงอย่างไร้ค่า ในสถานการณ์นั้นชายชนชั้นกรรมกรไม่รู้ว่าทำทันปัญหาที่เกิดขึ้นแต่อย่างไร ในขณะที่ยุติธรรม

ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ไปที่ตัวละครนักศึกษาหนุ่มว่า ในเมื่อท่านเป็นผู้นำทางปัญญาของสังคม ท่านถอยตัวออกมามองสังคม และสามารถทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ เช่น การตายของชนชั้นกลางแล้ว เหตุใดท่านยังคงมองเฉยและปล่อยให้เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นโดยที่ท่านไม่ทำอะไรเลย

ใน *กลับบ้านเกิดที่ซั่มไฟ* ของหวังชอกยง เป็นเรื่องราวของการพบกันของชายแปลกหน้าสองคนที่ต้องการหนีจากการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อกลับไปอยู่บ้านนอกที่ซั่มไฟด้วยหวังว่าจะมีชีวิตแสนสุขสงบที่นั่น ในระหว่างการเดินทางด้วยเท้าเพราะต้องการประหยัดเงิน เขาได้พบกับหญิงขายบริการที่หนีออกมาจากการเป็นพนักงานเสิร์ฟในร้านอาหารและชายเปล่า ความสัมพันธ์ระหว่างการเดินทางของคนแปลกหน้าทั้งสามคนค่อย ๆ พัฒนาขึ้น แต่เมื่อถึงทางแยกชายสองคนก็เลือกที่จะเดินทางไปที่ซั่มไฟ และปล่อยให้หญิงสาวเดินทางกลับบ้านเกิดของเธอเพียงลำพัง แต่เมื่อกำลังจะเดินทางไปที่ซั่มไฟเขาก็ได้พบกับชายชราคนหนึ่งเดินทางมาจากซั่มไฟ จากการบอกเล่าของชายชราทำให้ทราบว่า ปัจจุบันซั่มไฟก็กำลังจะเปลี่ยนไปเป็นโรงงานอุตสาหกรรมเช่นเดียวกัน ดังนั้น ความตั้งใจที่จะหนีจากการทำงานอุตสาหกรรมไปใช้ชีวิตแบบชนบทของชายทั้งสองจึงไม่อาจเป็นไปได้

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนในนำเสนอภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมเกาหลีร่วมสมัยจากประเทศเกษตรกรรมไปสู่ประเทศอุตสาหกรรมอย่างน่าสนใจ และดูเหมือนว่าการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมจะเป็นกับดักที่ไม่มีทางเลือกให้แก่ประชาชนชาวเกาหลีชนชั้นล่างที่เปื้อนหนุยกับการทำงานในภาคอุตสาหกรรม

3.1.3 ภาพความขัดแย้งของอุดมการณ์ทางการเมืองกับสถาบันครอบครัว

ภาพของสังคมเกาหลีหลังยุคสงครามเกาหลี ซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลทหารแบบเบ็ดเสร็จในระบบประชาธิปไตยมาอย่างยาวนาน ได้ทำให้กลุ่มปัญญาชน กลุ่มสหภาพแรงงาน และชนชั้นกลางได้เริ่มตั้งคำถามต่อการดำเนินงานของรัฐบาลมากยิ่งขึ้น รัฐมีนโยบายตรวจสอบและจำกัดการเผยแพร่ (Censorship) แนวคิดผ่านสื่อและงานวรรณกรรมของนักเขียนเกาหลี มีการโจมตีการปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ และมีการนำแนวคิดเรื่องคอมมิวนิสต์ คือ ศัตรูของชาติเพื่อใช้ในการกวาดล้างและปกครองประเทศ สังคม

เกาหลีเริ่มมีความขัดแย้งมากขึ้น จนทำให้เกิดการจลาจลครั้งใหญ่ที่เมืองกวางจู จังหวัดช็อลลันนัมโด ในช่วงปี ค.ศ. 1979 โดยนักเรียน นักศึกษา และประชาชน จำนวนกว่า 2,000 คน ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ต่อต้านแนวคิดของญี่ปุ่นในการเหยียด หรือแบ่งชนชั้น เชื้อชาติ และการตกเป็นทาสของชาติมหาอำนาจ การจลาจลครั้งนั้น รัฐได้ตัดสินใจใช้กำลังทหารเข้าสลายการชุมนุม ทำให้เกิดการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ อีกครั้งหนึ่งของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี การปลุกฝังอุดมการณ์ทางการเมือง ต่อประชาชนที่ทำให้คนประเทศเดียวกันขัดแย้งกันเอง ได้ส่งผลทำลายประเทศ ในทุกระดับตั้งแต่ภาพใหญ่ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงผู้นำประเทศ ไปจนถึงสถาบัน หน่วยย่อยของสังคมอย่างสถาบันครอบครัวด้วย

ภาพความขัดแย้งของอุดมการณ์ทางการเมืองกับสถาบันครอบครัวนั้น ได้นำ เสนอผ่านเรื่องสั้นเรื่อง *สายน้ำลึกลับไหลไปไกล* ของคิมยงฮยอน ไว้อย่างชัดเจน

เรื่องสั้นเรื่องนี้ ได้นำเสนอความขัดแย้งทางอุดมการณ์ทางการเมืองที่กลายเป็นบาดแผลในใจของคนเกาหลี ผ่านเรื่องราวของพี่น้องต่างพ่อคนหนึ่ง ผู้เป็นพ่อได้ ไปแย่งภรรยาจากเพื่อนคนหนึ่ง โดยกล่าวหาว่าสามีเก่าของเธอเป็นพวกคอมมิวนิสต์ เมื่อหญิงสาวตั้งท้องเขาก็คิดว่าเด็กคนนี้เป็นลูกของพวกคอมมิวนิสต์ เขาจึงเลี้ยง เด็กชายคนนั้นมาด้วยความรู้สึกขัดแย้ง ใช้อำนาจในการบังคับบัญชา ต่อมาภรรยา ของเขาก็เสียชีวิตด้วยโรคปอด พ่อจึงแต่งงานใหม่ ซึ่งภรรยาใหม่มีลูกชายคนหนึ่ง เด็กชายสองคนเติบโตมาอย่างต่างกันโดยสิ้นเชิง คนที่เติบโตมาแบบไร้พลังชีวิต เขามีอาการของโรคปอดเช่นเดียวกับแม่ของตนซึ่งเขาไม่ยอมรักษาแต่ปล่อยให้อาการ หนักขึ้นเรื่อย ๆ เพราะเชื่อว่านี่คือคำสาปของแม่ ส่วนน้องชายเป็นนักศึกษาหนุ่ม ที่มีแนวคิดหัวก้าวหน้า เข้าร่วมชุมนุมประท้วงกับขบวนการนักศึกษาจนโดนจับกุม พี่ชายของเขาต้องไปประกันตัวออกมา ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องในตอนนี้ได้แสดงให้เห็นถึงประชากรรุ่นใหม่ ในฐานะผลผลิตจากความขัดแย้งอุดมการณ์ ทางการเมืองของคนรุ่นก่อนอย่างชัดเจน ในการสนทนาระหว่างที่พี่ชายไปเยี่ยม น้องชายที่ติดคุกอยู่ครั้งหนึ่ง น้องชายได้ขอร้องให้พี่ชาย “ยกโทษ” ให้แก่พ่อที่กำลัง จะตาย ดังความว่า

“พี่ ยังเกลียดพ่ออยู่ละสิ”

พี่มันก็สายหน้า

“ยกโทษให้พ่อนะ”

“พ่อต้องยกโทษให้ฉันสิ ฉันน่าจะจะมีสิทธิ์อะไร...”

“พ่อนะ ได้เห็นพี่ที่รักได้รับกรรมที่ทำไว้ทั้งหมด ในใจของพ่ออาจกำลังอยาก
ให้พี่ยกโทษให้ก็ได้นะ ผมขอร้องนะ ก่อนที่พ่อจะจากไป”

พี่มันก็ยังไม่ทันพูดอะไรออกมา ผู้คุมก็บอกว่าหมดเวลาเยี่ยมแล้ว พี่มันก็
เหมือนนี่ก็จะไร้น้ำมาได้ เลยรีบพูดออกมา

“คนแถวบ้านบอกว่าฉันเป็นลูกคอมมิวนิสต์”

(สายน้ำลึกล้นไหลไปไกล ใน ทะเลและมีเสื้อ, หน้า 207-208)

เรื่องจบลงด้วยการเผาข้าวของเครื่องใช้ของพ่อเพื่อส่งวิญญาณท่ามกลาง
พายุหิมะ จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนจงใจใช้นาฏการสุดท้ายในการเสนอทางออกให้กับ
สังคมเกาหลีในด้านความขัดแย้งอุดมการณ์ทางการเมืองได้อย่างน่าสนใจ กล่าวคือ
การใช้ไฟเผาสิ่งของต่าง ๆ ของพ่อที่ตายไปแล้ว ผู้ซึ่งเคยใช้คำว่า “คอมมิวนิสต์” กระทำ
การที่อาจผิดพลาด ทั้งการแย่งภรรยาผู้อื่น หรือการเลี้ยงลูกชายคนโตมาด้วยความ
ความรู้สึกเกลียดชัง ให้เป็นสัญลักษณ์ของไฟชำระบาปแก่คนรุ่นก่อน การกำหนดให้
บุตรชายทั้งสองมองการเผาจากไฟชำระบาป จึงอาจเป็นการเสนอแนะให้คนรุ่นหลัง
ให้อภัยกับการกระทำที่อาจผิดพลาดของคนรุ่นก่อน ดังที่ตัวละครน้องชายได้
อธิษฐานในใจว่า “จากนี้ไปก็อย่าได้กลับมาอีกเลย บาปของพ่อและโรคปอดของ
พี่มันก็ให้มันไหม้ไหม้ไปให้หมด แล้วปล่อยให้ลอยลับไป....” (สายน้ำลึกล้นไหลไปไกล
ใน ทะเลและมีเสื้อ, หน้า 209)

3.1.4 ภาพของช่องว่างระหว่างรัฐกับประชาชนท้องถิ่น

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่า การพัฒนาประเทศสาธารณรัฐเกาหลี รัฐได้
มีการผลักดันและเร่งพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยในระยะแรกมุ่งเน้นการพัฒนาที่ชุมชน
เมืองเป็นสำคัญ จนบางครั้งสังคมชนบทก็ไม่ได้การพัฒนาอย่างทั่วถึง ผู้เขียนเรื่องสั้น
บางคนได้เห็นช่องว่างในการพัฒนาระหว่างสังคมเมืองและสังคมชนบทเช่นนี้ จึงได้
นำเสนอภาพของสังคมชนบทที่ได้รับการปกครองและการพัฒนาอย่างไม่ถูกต้องไว้ด้วย

การนำเสนอภาพดังกล่าวได้นำเสนอผ่านเรื่องสั้นเรื่อง นายคิม ชาวบ้าน
ไม่ธรรมดา ของอีมนุก ในเรื่องสั้นเรื่องนี้ ผู้เขียนนำเสนอภาพช่องว่างระหว่างรัฐ
กับประชาชนท้องถิ่นในลักษณะยั่วล้อ (Irony) เรื่องให้ความสำคัญกับวันหนึ่งที่

นายคิมกำลังต่อท่อขโมยน้ำเพื่อส่งน้ำเข้าไปในที่นาของตน แต่ปรากฏว่ามีเจ้าหน้าที่ดูแลน้ำและไฟฟ้าเข้ามาพบ ตัวแทนภาครัฐทั้งสองฝ่ายต่างพยายามจะนำตัวนายคิมไปปรับผิดทางฝ่ายตน แต่เมื่อถึงเวลาที่กำหนดเรียกประชุมทุกคนก็เลิกงาน แล้วเดินทางไปประชุมโดยปล่อยปัญหาไว้อย่างนั้น ผู้เขียนได้กำหนดให้ตัวละครผู้แทนภาครัฐจากแต่ละหน่วยงานต่างยึดถือนโยบายที่รัฐกำหนดไว้อย่างตื้นเขิน และไม่เข้าใจแก่นแท้ของนโยบาย ดังจะเห็นได้จากตอนที่ตัวละครเอกคิมได้เถียงกับกำนันในการประชุมชาวบ้านครั้งหนึ่ง โดยกำนันได้แจ้งให้ประชาชนช่วยกันทำปุ๋ยหมักเพื่อให้ “นาย” มาตรวจอย่างเป็นระเบียบ เรื่องได้เถียงเป็นเรื่องของการวิพากษ์วิจารณ์ว่ากำนันเน้นที่ความสวยงามของกองปุ๋ย โดยไม่รู้ความจริง ๆ แล้วการหมักปุ๋ยที่ไม่เป็นระเบียบจะได้สารอาหารมากกว่า นอกจากนั้นยังวิจารณ์การบอกรุ่นพื้นที่เป็น hektar ตามภาษาราชการยุคใหม่ว่า ชาวบ้านไม่รู้จัก รู้จักแต่เพียงอง มาจี หรือแพ จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนได้สร้างภาพของความน่าขันแก่ผู้แทนของรัฐผ่านสายตาของตัวละครชาวบ้าน

3.2 โศกนาฏกรรมของชนชั้นล่างและชนชั้นกลางในสังคมเกาหลีร่วมสมัย

สำหรับรวมเรื่องสั้นชุดนี้ได้ให้ความสำคัญภาพของคนในสังคมเกาหลีที่เป็นจริงมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพของชนชั้นล่างและชนชั้นกลางรวมเรื่องสั้นคัดสรรชุดนี้ ได้นำเสนอภาพตัวแทนของชนชั้นล่างและชนชั้นกลางที่ต้องเผชิญชะตากรรมในสังคมร่วมสมัยยุคหลังสงครามเกาหลีอย่างน่าสนใจ ผู้อ่านจะได้เห็นภาพของการพยายามดำเนินชีวิต เพื่อให้สามารถมีชีวิตรอดในสังคมที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน ความกดดัน จนกระทั่งหลายครั้งมนุษย์ก็รู้สึกสับสนระหว่างความจริงกับจินตนาการ ภาพของการสูญเสียอุดมการณ์และแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิต ซึ่งดูเหมือนว่านักเขียนเจ้าของผลงานชุดนี้ มักจะกำหนดจุดจบของตัวละครชนชั้นล่างและชนชั้นกลางในแบบโศกนาฏกรรม (Tragedy) หรือไร้ทางออก

ภาพโศกนาฏกรรมของชนชั้นล่างและชนชั้นกลาง ปรากฏผ่านเรื่องสั้นแทบจะทุกเรื่อง โดยเฉพาะเรื่อง *ผมคือยีราฟ* และงาน *อาหาร และเสรีภาพ*

ในเรื่องสั้นเรื่อง *ผมคือยีราฟ* ของปาร์คมินคยู เป็นการเล่าเรื่องของชนชั้นล่าง

ผ่านชีวิตของนักศึกษาชายคนหนึ่งที่ต้องหางานพิเศษทำเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของครอบครัว โดยการไปทำหน้าที่เป็นพুষแมน (push man) ของสถานีรถไฟใต้ดินในชั่วโมงเร่งด่วน โดยหน้าที่ของเขาคือทำอะไรก็ได้เพื่อดันคนให้เข้าไปในโบกี้รถไฟใต้ดินในชั่วโมงเร่งด่วนให้ได้มากที่สุด โดยไม่คำนึงว่าเป็นเด็ก ผู้หญิงหรือคนชราแรก ๆ เขารู้สึกขัดใจที่ต้องผลักดันผู้คนเข้าไป แต่ต่อมาเขาก็เกิดความชำนาญจนได้เลื่อนตำแหน่ง จนเขาได้มาอยู่สถานีที่พ่อของเขาต้องขึ้นไปทำงานทุกวัน เขาต้องผลักดันตัวเองให้เข้าไปอยู่ร่วมกับผู้คนมากมายในโบกี้รถไฟ ภาพที่เขาได้เห็นทุกวันเมื่องานของเขาเสร็จสิ้นคือภาพของผู้คนที่อัดแน่น บดปี้้อยู่ภายในโบกี้รถไฟฟ้าใต้ดิน เขาเริ่มสะสมความเครียดมากขึ้น ยิ่งเมื่อแม่เขาป่วยต้องหยุดทำงานไปรักษาตัวที่โรงพยาบาล เขาก็ยังต้องทำงานนี้มากขึ้นเรื่อย ๆ แต่ในระหว่างนั้นพ่อของเขาซึ่งมีสภาพไร้พลังชีวิตมาระยะหนึ่งก็หายตัวไป ทำให้เขารู้สึกว่าเหว้มาก ภาระของผู้ปกครองครอบครัวได้ตกมาอยู่ในมือของเขาด้วยความสับสนและความจำยอม หลายครั้งที่เขาจินตนาการเห็นยี่ราฟในชุดสูทมานั่งใกล้ ๆ กับเขา ซึ่งเขากวนาขอให้ยี่ราฟตัวนั้นคือพ่อของเขาที่มาหาเขาบ้าง

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนจงใจกำหนดสถานการณ์ที่บีบคั้นแก่ตัวละคร ให้อยู่ภายใต้การโดยสารถ้วยรถไฟใต้ดินที่เบียดเสียด รวมทั้งการกำหนดลักษณะนิสัยของตัวละครที่มักคิดคำนวณตัวเลขรายได้ของค่าตอบแทนตลอดเวลา หรือแม้แต่การกำหนดสัญลักษณ์ยี่ราฟซึ่งเป็นสัตว์ที่มีคอยาว ให้เป็นตัวแทนของชนชั้นล่างและชนชั้นกลางของสังคมเกาหลี ซึ่งยี่ราฟนั้นมุ่งมองไปบนที่สูง แต่ตัวนั้นอยู่ติดดิน เปรียบเสมือนผู้คนในสังคมเกาหลีที่ต้องอยู่ท่ามกลางการแข่งขัน เพื่อให้มีชีวิตรอดและมีที่ยืนในสังคม (การสามารถเบียดผู้คนให้เข้าไปอยู่ในโบกี้รถไฟให้ได้) การกำหนดสัญลักษณ์ให้ยี่ราฟซึ่งเป็นสัตว์ที่ต้องอยู่ในธรรมชาติมาใส่สูทและเดินทางด้วยรถไฟใต้ดิน จึงเป็นสัญลักษณ์แห่งการเสียดเย้ยวิถีชีวิตของชนชั้นล่างและชนชั้นกลางท่ามกลางการเร่งพัฒนาประเทศของเกาหลีได้เป็นอย่างดี

ในเรื่องสั้นเรื่อง งาน อาหาร และเสรีภาพ ของคิมนัมอิล เล่าเรื่องของชายคนหนึ่งที่มีอาชีพนักเขียนในวันเงินเดือนออก เขาเผ้ารอว่าเจ้านายของเขาจะสามารถหาเงินมาจ่ายเงินเดือนให้แก่เขาและพนักงานในสำนักงานของเขาได้หรือไม่ ในระหว่างรอ เขาก็คิดวิพากษ์วิจารณ์สังคมรอบตัวในเรื่องต่าง ๆ จากความคิดของเขา ทำให้ผู้อ่านทราบว่าเขาและคนอื่น ๆ ที่มาทำงานในสำนักพิมพ์แห่งนี้น่าจะมี

ขัดแย้งกับรัฐบาลในยุคที่มีการตรวจสอบการพิมพ์ และห้ามมิให้นำเสนองานเขียนที่ขัดกับนโยบายของรัฐ เขาเคยติดคุก และดูเหมือนสิ่งพิมพ์ที่พวกเขาได้ช่วยกันสร้างสรรค์นั้น จะไม่เป็นที่ต้องการของคนในสังคมเกาหลีในขณะนั้น พวกเขาจึงมีสภาพเป็นนักเขียนไร้แห่ง สร้างสรรค์งานที่ผู้คนไม่สนใจ ซึ่งในความคิดของตัวละครเอก เขาคิดว่าผู้คนในสังคมเกาหลีปัจจุบัน มีการใช้ชีวิตที่ฟุ่มเฟือย คำนึงถึงแต่ความสุขส่วนตัวเป็นสำคัญ เรื่องจบลงที่เขาได้รับข่าวดีว่ามีเงินเดือนเข้าและเขาตั้งใจจะนำเงินไปซื้อเนคไทเส้นแรกในชีวิต เขาตั้งใจว่าจะแต่งชุดสูทไปทำงานในช่วงฤดูใบไม้ร่วงเป็นต้นไป เพื่อให้แม่ของเขาสบายใจ ซึ่งอาจตีความได้ว่า ในที่สุดเขาก็เป็นอีกคนหนึ่งที่ละทิ้งอุดมการณ์ ด้วยการลาออกจากอาชีพนักเขียน หลุดพ้นจากสภาพที่ทำงานที่อุดหนุน หากความเจริญเจริญตาไม่ได้ และค่าตอบแทนที่อยู่บนความเสี่ยงในแต่ละเดือน เขาอาจไปหาอาชีพใหม่เป็นมนุษย์เงินเดือนในระบบทุนนิยมเพื่อความสบายใจและปากท้องของครอบครัวต่อไป

3.3 สำนึกทางสังคมที่แปรเปลี่ยน จากปัญหารวมสู่ปัญหาของปัจเจกบุคคล

ภาพของสังคมเกาหลีร่วมสมัย ได้แสดงพลวัตที่น่าสนใจในรวมเรื่องสั้นชุดนี้ กล่าวคือ ผู้อ่านจะได้เห็นภาพของสังคมเกาหลีจากยุคพัฒนาชาติในทศวรรษ 1950 จนถึง 1980 อย่างชัดเจน แต่เมื่อเข้าสู่ทศวรรษ 1990 สังคมเกาหลีก็เริ่มลดความสำคัญกับปัญหาร่วมกันของทุกคนในชาติ มาสู่การมุ่งให้ความสำคัญกับปัญหาระดับปัจเจกบุคคลมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผลของการเร่งพัฒนาประเทศ จนกระทั่งสาธารณรัฐเกาหลีประสบความสำเร็จในการพัฒนาและกลายเป็นประเทศที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจเป็นอันดับต้น ๆ ของโลกภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว เมื่อประชากรมีรายได้มากขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจึงอาจทำให้ประชากรเกาหลีเริ่มหันมาให้ความสนใจกับสะดวกสบายในการใช้ชีวิตส่วนตัวมากขึ้น ซึ่งลักษณะการใช้ชีวิตดังกล่าวของคนเกาหลีในช่วงนี้ ประชานาธิปไตยคิมยังแซม ได้เรียกว่าเป็นอาการของ “โรคเกาหลี” กล่าวคือคนเกาหลีจะมีการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันอย่างฟุ่มเฟือย ลดความขยันขันแข็งในการทำงานลง และการปล่อยให้ค่านิยมที่ติดมาค่อย ๆ เลือนหาย (ดำรง สุานดี, 2555, หน้า 45)

รวมเรื่องสั้นชุด *ทะเลและผีเสื้อ* ได้นำเสนอภาพของสังคมที่สนใจปัญหา

ระดับปัจเจกมากกว่าปัญหาพร้อมของสังคม ในเรื่องสั้น เรื่อง *ยุคแห่งสุนทรียารมณ์ และเรื่องสั้นในสวน*

ในเรื่องสั้นเรื่อง *ยุคแห่งสุนทรียารมณ์* ของอินฮีย็อกยง ได้เล่าเรื่องของนักเขียนสาวโสดที่ประสบความสำเร็จในอาชีพของเธอ เมื่อเธอต้องไปร่วมงานรวมศิษย์เก่า ซึ่งเธอจะต้องไปพบกับอดีตเพื่อนชายของเธอ เธอจึงเกิดความกังวลว่าทุกคนจะสังเกตเห็นรอยแหว่งกลางศีรษะอันเกิดจากอาการผมร่วง ก่อนที่เธอจะไปงานดังกล่าว เธอได้นึกย้อนไปในอดีตในสมัยที่เธอเรียนจนกระทั่งทำงาน จากการเล่าเรื่องของเธอ ทำให้ผู้อ่านเห็นว่าเธอเป็นผู้หญิงที่มีความเป็นตัวของตัวเองจนเพื่อนชายทุกคนที่ผ่านมาในชีวิตของเธอตีตัวออกห่าง ในเรื่องจะสลับกับการพูดคุยโทรศัพท์ระหว่างเธอกับเพื่อนร่วมงาน ที่ทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการหนังสือของเธอ จะเห็นได้ว่าผู้เขียนจงใจนำเสนอภาพของคนอาชีพนักเขียน ซึ่งน่าจะเป็นผู้นำทางปัญญาของสังคม แต่กลับให้ความสำคัญกับปัญหาเรื่องผมร่วง อันเป็นปัญหาเรื่อง “ภาพลักษณ์” (Image) ระดับปัจเจก ซึ่งการเปลี่ยนความสนใจจากปัญหาของสังคมส่วนรวมมาสู่การสนใจ “ภาพลักษณ์” ของตน จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้เขียนจงใจใช้อาการ “ผมร่วงของนักเขียน” ให้เป็นสัญลักษณ์ในการสะท้อนและวิพากษ์สังคมเกาหลีปัจจุบัน ที่ประชาชนเริ่มให้ความสำคัญกับปัญหาระดับบุคคลเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ไม่เว้นแม้แต่คนระดับผู้นำทางปัญญาของสังคม

ในเรื่องสั้นเรื่อง *เรื่องสั้นในสวน* ของชินคยองซุก ได้เล่าเรื่องของหญิงสาวคนหนึ่งกับประสบการณ์แปลกประหลาดในห้องพักหมายเลข 608 ของพาร์ตเมนต์แห่งหนึ่ง ซึ่งเธอตัดสินใจย้ายไปอยู่ หลังจากที่เธอทนไม่ได้ที่ต้องอยู่ห้องเดิมที่เคยอยู่ร่วมกับน้องสาว เพราะตอนนี้น้องสาวของเธอได้แต่งงานไปอยู่ที่อื่นกับสามีแล้ว จากเรื่องหญิงสาวรู้สึกว่ามีเหตุและเสียใจที่ถูกทอดทิ้ง เธอหมกตัวอยู่แต่ในห้องของเธอนึกไปถึงช่วงเวลาในวัยเยาว์ ความสุข ความทุกข์ต่าง ๆ ที่เธอเคยมีกับครอบครัว อันประกอบไปด้วยพ่อ แม่ เธอและน้องสาว เมื่อเธอเริ่มสืบสนและรู้สึกแปลกแยกกับสถานที่และสภาพแวดล้อม เธอก็พบกับเรื่องประหลาด เธอได้พบกับเด็กหญิงปริศนาที่เข้ามาหาเธอยามค่ำคืน เด็กหญิงลึกลับที่มาเล่าเรื่องราวของตัวเองในอดีตที่ทำให้หญิงสาวได้พบกับสวนต่าง ๆ มากมาย ซึ่งเป็นสวนที่เกี่ยวกับสัตว์และธรรมชาติ ในที่สุดเมื่อคืนหนึ่งเด็กหญิงคนนั้นจากไปพร้อมกับทารกกลาง หญิงสาวจึงเขียนจดหมายถึงน้องสาวของเธอ แต่เธอนำไปฝังดินไว้บนเนินเขาแห่งหนึ่ง

พร้อมกับยอมรับการเปลี่ยนแปลงนี้ เพราะขอแค่ห้องสาวของเธอ “ยังมีชีวิตเท่านั้น ก็เพียงพอแล้ว ถึงแม้จะไม่ได้ใช้ชีวิต” ร่วมกันก็ตาม หลังจากนั้นเธอก็ย้ายออกไปจากอพาร์ทเมนต์แห่งนั้น

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนได้แสดงถึงความเปราะบางทางอารมณ์ของผู้คนที่วิถีชีวิตเปลี่ยนไปในปัจจุบันได้อย่างบาดลึก จากเดิมเป็นการอยู่กันอย่างครอบครัวใหญ่ มาสู่การอยู่คนเดียวในอพาร์ทเมนต์ ผู้เขียนสะท้อนถึงความเหงา ความโดดเดี่ยวของผู้คน ความสับสนระหว่างความสุขในอดีตกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน การเห็นภาพสวนต่าง ๆ ของตัวละคร ผู้เขียนอาจใช้เป็นสัญลักษณ์เรื่องการสูญเสีย ทรัพยากรธรรมชาติและสัตว์ป่าไปพร้อม ๆ กับการเปลี่ยนแปลงของสังคมจากสังคมเกษตรกรรมมาเป็นสังคมอุตสาหกรรม ส่งผลให้ตัวละครเอกแสดงอาการโหยหาอดีต (Nostalgia) หมกหมุ่นอยู่กับความคิดของตนเองตลอดเวลา จึงอาจกล่าวได้ว่า ภาพชีวิตของตัวละครเอกอาจเป็นภาพตัวแทนวิถีชีวิตของคนรุ่นใหม่ในสังคมเกาหลีได้เป็นอย่างดี

3.4 คนร่วมสมัยกับการค้นหาอัตลักษณ์ท่ามกลางโลกาภิวัตน์

ภาพของสังคมเกาหลีในทศวรรษ 2000 เป็นภาพของสังคมแห่งความทันสมัย อันเป็นผลมาการมุ่งมั่นพัฒนาประเทศให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ ความมุ่งมั่นที่จะเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของโลก อย่างไรก็ตาม หลังจากที่สังคมเกาหลีประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจมาระยะหนึ่ง ก็ต้องประสบกับวิกฤติเศรษฐกิจครั้งใหญ่ในช่วงปี ค.ศ. 1997 ซึ่งสาธารณรัฐเกาหลีต้องกู้ยืมเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ถึง 57 พันล้านเหรียญสหรัฐ เพื่อนำมาฟื้นฟูเศรษฐกิจของชาติ อย่างไรก็ตามจิตวิญญาณของคนเกาหลีก็กลับมามีการปฏิรูปสังคมและการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาการคอร์รัปชันของนักการเมืองและข้าราชการระดับสูง การลดสิทธิพิเศษและการควบคุมการดำเนินงานของบริษัทกลุ่มแชโบล ซึ่งสังคมเกาหลีคิดว่าคนกลุ่มนี้เป็นสาเหตุหลักของวิกฤติการณ์ในครั้งนั้น อย่างไรก็ตาม ด้วยจิตวิญญาณเราทำได้ สาธารณรัฐเกาหลีสามารถหลุดพ้นจากการเป็นลูกหนี้ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศได้ภายในระยะเวลาเพียง 18 เดือนเท่านั้น (ดำรง สุานติ, 2555, หน้า 46.)

ด้วยความมุ่งมั่นของคนทั้งชาติที่จะพัฒนาประเทศของตนให้เจริญก้าวหน้า

ในเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งกลายเป็นวัฒนธรรมหลักของสังคมเกาหลีร่วมสมัย อาจทำให้ผู้คนในสังคมเกาหลีสับสนกับอัตลักษณ์ (Identity) ของตนเองอยู่บ้าง เมื่อต้องปะทะกับวัฒนธรรมอันหลากหลายที่ไหลบ่าเข้ามาในประเทศของตนในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) การสลายพรมแดนของพื้นที่ กระบวนการข้ามวัฒนธรรมและการผสมผสานวัฒนธรรม ส่งผลให้อัตลักษณ์เดิมของชาติถูกสั่นคลอน เกิดปัญหาว่าจะไร้อัตลักษณ์ที่แท้จริง หรือ เราเป็นใคร สังคมเกิดปัญหาซับซ้อนหลากหลายมิติเพิ่มขึ้น

ภาพของความสับสนในอัตลักษณ์ของตนเอง ปรากฏในเรื่องสั้นเรื่อง ทะเลและผีเสื้อ และข้ามเส้นพรมแดน อย่างชัดเจน

ในเรื่องสั้นเรื่อง ทะเลและผีเสื้อ ของคิมอินซุก เป็นการเล่าเรื่องราวของหญิงสาวคนหนึ่งซึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับสามี เธอจึงหลบหลีกมาอยู่ที่ประเทศจีน โดยอ้างว่าเธอต้องการให้ลูกของเธอได้เรียนรู้ภาษาจีน เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินชีวิตในอนาคต เพราะเธอคิดว่าประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนถือเป็นตลาดใหญ่ที่สำคัญของโลกในอนาคต ในระหว่างที่เธอพยายามปรับตัวเข้ากับประเทศใหม่ที่เธออพยพไปอยู่ เธอได้ไปพบกับ “โซซอนจก” หรือชาวเกาหลีที่อพยพไปตั้งถิ่นฐานที่ประเทศจีนในสมัยโซซอน ช่วงปลายศตวรรษที่ 19 สมัยที่เกาหลีตกเป็นเมืองขึ้นของญี่ปุ่น เมื่อเธอพูดคุยกับคนกลุ่มนี้แล้วพวกเขาแนะนำตนเองว่าเป็นคนเกาหลีเช่นเดียวกับเธอ มันทำให้เธอรู้สึก “ปวดแปลบใจ” เพราะในความเป็นจริงนั้น เธอไม่ได้รู้สึกว่าคนเหล่านั้นเป็นคนเกาหลีเหมือนเธอแต่อย่างใด หลายครั้งที่เธอนึกย้อนไปถึงความขัดแย้งระหว่างเธอกับสามี เธอรู้สึกสมเพชสามีที่มีสภาพไร้วิญญาณ เขาไปทำงานแต่ไม่ประสบความสำเร็จ เขาตกงานและไร้พลังชีวิต เขาเริ่มเมามาย ไม่มีรายได้มาให้ครอบครัว แต่สิ่งที่ทำให้เธอรู้สึกเสียใจมากที่สุดก็คือ เขาไม่ยอมพูด หรือบอกอะไรเธอเลย ซ้ำร้ายครั้งหนึ่งเธอไปตามสามีของเธอซึ่งเมามายให้กลับบ้าน เขากลับด่าเธออย่างเสียหายและร้องไห้อย่างน่าเวทนา ในฉากนี้ผู้อ่านจะได้รู้ว่าตัวละครสามีนั้นหมดสมรรถภาพทางเพศ ซึ่งอาจทำให้ความภาคภูมิใจในตนเองของเขาหมดสิ้น และนำไปสู่ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาในที่สุด หญิงสาวรู้สึกที่สามีของเธอเหมือนราชาผีเสื้อแห่งเชจูจากสารคดีที่เธอชอบดู ผีเสื้อที่พยายามบินอย่างโดดเดี่ยวข้ามทะเลที่กว้างใหญ่ ซึ่งในความคิดของเธอนั้น มันเป็นเพียง “เรื่องโกหก” ที่พวกผู้ชายเกาหลียึดถือ เธอเริ่มตั้ง

คำถามว่า การบินตามความฝันที่จะต้องประสบความสำเร็จทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่จะนำมาซึ่ง “ความสุข” ได้จริงหรือไม่ ในภาวะสับสนทางอัตลักษณ์ทั้งต่อตัวเอง ชาวไซซอนจก และสามีของเธอ เธอมักเห็นภาพของสามีของเธอลอยอยู่ในทะเล ในสภาพไร้แขนไร้ขา มีเพียงลำตัวเท่านั้น เขามีสภาพไม่ต่างจากผีเสื้อที่บินข้ามทะเล จนปีกหลุด ต้องลอยอยู่กลางทะเลเพื่อรอวันตาย สิ่งที่เขาอยากทำที่สุดก็คือเข้าไปกอดสามีของเธอในสภาพนั้นและจมลงไปในทะเลด้วยกัน

จะเห็นได้ว่า ผู้เขียนได้นำเสนอภาพความขัดแย้งทางอัตลักษณ์ของความ เป็นเกาหลีที่ถูกหล่อหลอมมาจากแผ่นดินแม่กับคนอีกกลุ่มหนึ่งที่เรียกตนเองว่า คนเกาหลีเช่นเดียวกันหากแต่อยู่ในแผ่นดินอื่น นอกจากนั้นผู้เขียนยังจงใจนำเสนอ ภาพวิฤตอัตลักษณ์ความเป็นชายในสังคมเกาหลีร่วมสมัยด้วย โดยการกำหนด ให้ตัวละครภรรยาเป็นผู้เล่าเรื่อง จึงนับเป็นการให้สิทธิ์แก่ “ผู้หญิง” ในการ “มอง” สังคมเกาหลี ภาพของสามีของเธอจึงทำหน้าที่เป็นภาพตัวแทนของผู้ชายเกาหลี ในทัศนะของผู้หญิงเกาหลีคนหนึ่ง ซึ่งเห็นว่าเขากำลังพ่ายแพ้ต่อชีวิตที่ต้องดำเนิน ไปตามมโนทัศน์ที่ว่า “ผู้ชายต้องเป็นราชา” ผู้ชายต้องประสบความสำเร็จทุก ๆ ด้าน รวมทั้งการดูแลครอบครัว ซึ่งดูเหมือนผู้เขียนจะตั้งคำถามแทนผู้หญิงเกาหลีว่า การที่ต้องนำพาครอบครัวโดยแบกรับไว้โดยลำพัง อาจเป็นการต่อสู้กับชีวิตที่หนัก เกินไปของผู้ชายเกาหลีในศตวรรษที่ 21

ในเรื่องสั้นเรื่อง *ข้ามเหนือพรมแดน* ของซองซอนแท เป็นเรื่องราวของการ เดินทางท่องเที่ยวของชายชาวเกาหลีคนหนึ่ง เขาต้องเดินข้ามพรมแดนจากประเทศ กัมพูชามาสู่ประเทศไทยพร้อมกับคณะทัวร์คณะหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วยเขา ชาวเยอรมันและชาวญี่ปุ่น ในระหว่างที่เขากำลังก้าวข้ามพรมแดนจากประเทศ กัมพูชามาประเทศไทยนั้น เมื่อเขาได้ยินเสียงนกหวีดดังขึ้นทำให้เขาตกใจวิ่งออกไป อย่างลืมหูลืมตา ทำให้เกิดความโกลาหล เจ้าหน้าที่ต้องเข้ามาคุมตัวเขาไว้ เพื่อนร่วมทัวร์ ชาวเยอรมันพยายามอธิบายให้เจ้าหน้าที่ทหารฟังว่า เขาอาจมีภาวะกลัวสงคราม แต่เขาปฏิเสธว่าเขาปกติดี และพยายามไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับชาวเยอรมันคนนั้นอีก ระหว่างเดินทางไปกรุงเทพฯ เขาได้ใกล้ชิดกับหญิงสาวชาวญี่ปุ่นที่เดินทางมากับ หนุ่มใหญ่อีกคน ซึ่งแต่เดิมเขาเข้าใจว่าเป็นพ่อของเธอ จากนั้นเมื่อเขาได้มาพบกับ เธอเพียงลำพังที่ถนนข้าวสาร ประเทศไทยอีกครั้ง เขาก็มีความสัมพันธ์ชั่วคราวกับเธอ รุ่งขึ้นเธอก็ไปกับหนุ่มใหญ่ว่าวญี่ปุ่นเพื่อไปเที่ยวภาคใต้ของประเทศไทย

เขาจึงตัดสินใจตามเธอไปและแอบพบเธออีกหลายครั้ง แต่ในที่สุดเธอก็บอกความจริงกับเขาว่าหนุ่มใหญ่คนนั้น คือ คนที่เธอกำลังจะแต่งงานด้วย เรื่องจบลง ในฉากท่าเรือที่ตัวละครหญิงสาวชาวญี่ปุ่นบอกลาเขา เขาทำได้เพียงตะโกนต่อว่าเธอจากที่ไกล ๆ

จากเรื่องจะเห็นได้ว่า ผู้เขียนได้กำหนดสถานการณ์ที่ซับซ้อนให้แก่ตัวละครอย่างมาก การเดินข้ามพรมแดน ทำให้ตัวละครเอกย้อนระลึกไปถึงช่วงสงคราม ซึ่งหนึ่งในนั้นก็มีการทำสงครามกับประเทศญี่ปุ่นด้วย นอกจากนี้ยังกำหนดเรื่องรักสามเส้าระหว่างเขากับหญิงสาวชาวญี่ปุ่น ซึ่งในความสัมพันธ์นี้มีมิติเชิงประวัติศาสตร์ทับซ้อนอยู่ด้วย การที่เขา รู้สึกว่าหญิงสาวชาวญี่ปุ่นเป็นหัวเขาเล่น สะท้อนถึงภาวะของความต่ำต้อยซึ่งอาจเป็นปมในใจของเขา ภาวะจิตใจของตัวละครเอกที่ปฏิเสธว่าตนไม่ได้ตื่นกลัวสงคราม การพยายามพูดภาษาอังกฤษกับคนอื่น ๆ อาจเป็นการสร้างอัตลักษณ์ใหม่ของคนเกาหลี ที่ต้องการการยอมรับจากอารยประเทศ ความต้องการครอบครองหญิงสาวชาวญี่ปุ่น อาจเป็นภาพตัวแทนของความรู้สึกตกค้างที่อยู่ในความทรงจำของคนเกาหลีต่อคนและประเทศญี่ปุ่น การก้าวข้ามพรมแดนของผู้เขียน จึงอาจหมายถึง การพยายามทำความเข้าใจอัตลักษณ์ของตนเองและเดินข้ามพรมแดนแห่งมายาคติทางประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม ไปกับประชาคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ก็เป็นได้

4. บทส่งท้าย: การนำเสนอและการรับรู้ ‘ภาพชีวิต’ หนทางเชื่อมโยงให้มนุษย์สัมผัสมนุษย์

จากการศึกษาเรื่องสั้นทั้ง 12 เรื่องข้างต้น ทำให้เห็นถึง “บาดแผล” ของตัวละครที่มีบทบาทและสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกัน ตัวละครเหล่านี้ต่างบอกเล่าร่องรอยบาดแผลของผู้คนตัวเล็ก ๆ ในสังคมเกาหลีร่วมสมัยผ่านมุมมองและโลกทัศน์และชีวิตทัศน์ของนักเขียนเกาหลี ฉากและบรรยากาศของเรื่องสั้นแต่ละเรื่องอิงอยู่กับสภาพจริงของการเปลี่ยนแปลงของสังคมเกาหลี ซึ่งผู้เขียนกำหนดให้เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของตัวละคร ตัวละครส่วนใหญ่ในเรื่องสั้นชุดนี้ไม่ได้ฉลาด จนกระทั่งลุกขึ้นมาวิพากษ์วิจารณ์สังคมเกาหลีอย่างตรงไปตรงมา หากแต่ตัวละครเหล่านั้นได้รับการนำเสนอในฐานะ “เหยื่อ” ทางสังคม

มากกว่า ผู้เขียนส่วนใหญ่ใช้การจบเรื่องแบบเปิดช่องว่างให้ผู้อ่านได้ลองไปคิด วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจาร์ณ จุดประกายให้คิดต่อเชื่อมโยงกับภาพจริงของสังคม เกาหลีร่วมสมัย

จากการวิเคราะห์ข้างต้น อาจช่วยให้เห็นภาพตัวแทนใหม่ของสังคมเกาหลี ผ่านรวมเรื่องสั้นชุด *ทะเลและมีเสื้อ* ได้ในหลากหลายมิติ ในมิติทางประวัติศาสตร์ วรรณกรรมชุดนี้ ได้นำเสนอภาพประวัติศาสตร์ในยุคสงครามที่มีส่วนหล่อหลอม ให้สังคมเกาหลีต้องเร่งพัฒนาตนเอง เพื่อให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน มิติของสังคมประชาธิปไตยในระบอบทุนนิยมได้ค่อย ๆ หล่อหลอม และพัฒนา ประเทศจนกลายเป็นประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจที่สำคัญของโลกอีกประเทศหนึ่ง แต่ในขณะเดียวกัน สังคมเกาหลีร่วมสมัยก็ยังมีปัญหาซ่อน และทับซ้อนอยู่ เช่นเดียวกับนานาประเทศ การนำเสนอภาพแทนสังคมเกาหลีร่วมสมัยผ่านรวม เรื่องสั้นชุดนี้ จึงไม่ใช่เพียงการฉายภาพของสังคมเกาหลีในด้านที่สวยงามแต่เพียง ด้านเดียว หากแต่เป็น “ภาพชีวิต” ที่จับต้องได้ เต็มไปด้วยเลือด เนื้อ และจิตวิญญาณ ของชนชาติเกาหลีอย่างแท้จริง สิ่งที่น่าสนใจคือวรรณกรรมชุดนี้ทำให้อ่านได้สัมผัส กับความเป็น “สากลมนุษย์” ที่ไม่ได้จำกัดอยู่แค่เพียงคนในสังคมเกาหลีร่วมสมัย เท่านั้นที่จะเข้าใจและซาบซึ้ง

บางที่การนำเสนอภาพสังคมเกาหลีผ่านงานเขียนในระดับวรรณกรรมเช่นนี้ อาจทำให้อ่านชาวไทยได้รู้จักประเทศสาธารณรัฐเกาหลีและคนเกาหลีในมุมมอง ที่ “จริง” กว่า “ภาพฝัน” จึงอาจกล่าวได้ว่า รวมเรื่องสั้นชุด *ทะเลและมีเสื้อ* ทำหน้าที่ เป็นสะพานเชื่อมให้ใจของมนุษย์สัมผัสกับใจของมนุษย์ได้อย่างวิเศษ การเรียนรู้ ซึ่งกันและกันผ่านงานเขียนระดับวรรณกรรม ที่ฉายภาพทั้งภาพแห่งความทุกข์และ ภาพแห่งความสุขระหว่างคนสองประเทศ อาจมีพลังและคุณค่าในการยกระดับ จิตใจมนุษย์ทั้งผู้นำเสนอและผู้รับรู้ ดังคำกล่าวของคิมยองฮยอน นักเขียนเกาหลี (อ้างใน *ทะเลและมีเสื้อ*, 2551, หน้า คำนำสำนักพิมพ์) ที่ว่า “วรรณกรรมมีรากฐาน สรรค์สร้าง และฉายภาพบนความเป็นจริง ด้วยเหตุนี้ งานวรรณกรรมจึงมีพลัง ในการรักษาบาดแผลในจิตใจมนุษย์”

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. (2539). *สี่สอสงวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิภูมิปัญญา.
- ดำรง สุานดี. (2555). *เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง “คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของการพัฒนาขีดความสามารถเชิงการแข่งขัน (competency) ของชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยการถอดบทเรียนการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practice) ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนและชุมชนของประชากรชาวเกาหลีใต้ในประเทศไทยและประเทศเกาหลีใต้. จัดโดย สมาคมนักวิจัยในหลักสูตรเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ 20 เมษายน 2555 ณ โรงแรมเฟิร์ส ราชเทวี กรุงเทพฯ. (อัครสำเนา)*
- ธนิกาญจน์ จินาพันธ์. (2552). *โลกาภิวัตน์วัฒนธรรม: สื่อท้องถิ่นนิยมในวรรณกรรมไทยร่วมสมัย*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาวรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ, คณะอักษรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันชนะ ทองคำเภา. (2554). *ภาพตัวแทนของสมเด็จพระมหาธรรมราชาในวรรณกรรมไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรเดช ชาติอุดมพันธ์. (2554). *สำนึกมมหัสจรรย์ในวรรณกรรมของ กาเบรียล การ์เซีย มาร์เกซ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสียงครวญจากเกาหลี. (2555). วันที่ค้นข้อมูล 1 ธันวาคม 2555, จาก <http://www.youtube.com/watch?v=-T9icQoboog>
- ฮาเก็นชั้น และคณะ. (2551). *ทะเลและมีเสื้อ (กนกวรรณ สารีจัน และอุไรวรรณ จิตเป็นธม คิม, แปล; ทศนีย์ ทานตวงนิช, บรรณาธิการ)* กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คออนไลน์.
- Seldon, R., & Widdowson, P. (1993). *A Reader's Guide to Contemporary Literature Theory (Third Edition)*. New York: Harvester Wheatsheaf.
- Thantawanit, T. (2005). *Translated Korean Literature in Thailand*. In The Inaugural Conference of the Korean Studies Association of Southeast Asia (KSASA) at Hochiminh City, Vietnam.